

12

Curiosa

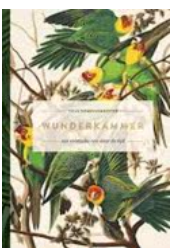
Pinguïnpauwen in een kastje

De mens gaat en staat waar ie wil. En als hij naar huis terugkeert, dan heeft ie in zijn koffers maar beter specimen mee om de avonturen van koppensnellers, gouden steden en door draken verzwolgen schepen te staven. Het rariteitenkabinet moest de minder bereisde bezoeker van de wereldkennis, nieuwsgierigheid en levenservaring van de gastheer overtuigen – en van zijn rijkdom, natuurlijk.

Wie het zich kon veroorloven, kon zich zo'n kamer (of kastje) vol botanische bibelots, opgezette kaketoets of cartografische curiosa gewoon bij elkaar kopen, van thuis uit, zonder de handen vuil te maken. En overigens hoefden die dieren niet allemaal ook te hebben bestaan. Een beetje taxidermist knutselde zo een pinguïnpauw in elkaar.

Wunderkammers dienden om te pronken, maar konden ondertussen ook verkocht worden als een geloofsteken voor de creativiteit van God. Die had er maar één werkweek voor nodig om al die wonderbaarlijkheden te scheppen, én er meteen nog een menselijk publiek erbij te boetseren. Want wat voor nut hadden paradijsvogels en gordeldieren als ze niet bezichtigd en bezongen konden worden?

Verwacht je met het boek *Wunderkammer* van Thijs Demeulemeester niet aan een chronologisch vertelde geschiedenis van het verzamelen, een filosofie van het abnormale of een compendia van kunstkabinetten. Nee, dit is een grasduinboek dat wat heen en waar stuijtert tussen opmerkelijke figuren in de wetenschapsgeschiedenis en kunststukken uit alle tijdvakken en hoeken van de wereld, maar *passons*. Een werk over Wunderkammers moet natuurlijk ook een Wunderkammer zijn, het mag wat bij elkaar geraapt zijn. Als het maar epateert. En dat doet deze verzorgd uitgegeven en prachtig geïllustreerde uitgave zeker. Ideaal voor de thuisblijver ook, want dat reizen kan knap vermoeiend zijn. (Hans Cottyn)

★★★★☆
Thijs Demeulemeester
Wunderkammer.
Een exotische reis door de tijd.
Lannoo, 174 blz., 34,99 €.

De Duitse kunstenaar Thomas Grünfeld zet dier op dier. © Lannoo

13

Literatuur

Austen lief en light

Wie wel eens een Engelstalige boekhandel bezoekt, heeft ze vast opgemerkt, de potloden en schriften, gummetjes en agenda's met daarop een citaat uit het werk van Jane Austen. Volgens Anke Werker en Sanne van der Bruggen, makers van *Jane (Austen) voor iedereen*, kun je zelfs pleisters en luchtverfrissers kopen met een Jane Austen-achtig plaatje erop.

'Janeites' worden ze genoemd, de hardnekkigste onder de Austen-fans, zij die het liefst willen verdwijnen in een universum à la Jane. Dat is een wereld waarin de dames een vouwwaaier meenemen naar het bal, waarin ze brieven schrijven met een ganzenveer, bloemen schikken en borduren. Tenminste, dat is de aantrekkelijke kant van het verhaal. Dat vrouwen in de vroege negentiende eeuw op veel jongere leeftijd stierven en veelal tot armoede veroordeeld waren, vergeten de Janeites gemakshalve.

Anke Werker, schrijfster van de roman *Jane Austen, onder vier ogen*, maakte *Jane (Austen) voor iedereen* samen met illustratrice Sanne van der Bruggen. Het resultaat is een romantisch boekje dat uiterst onschuldig aandoet. Het begint al op de eerste bladzijde met een tekening van Jane Austen. Ze heeft een wipneus, een lieve glimlach. Vlinders fladderen om haar heen, een vogel met een bloem in de snavel strijkt neer op haar schouder. Niet alleen de tekeningen zijn zoet, ook de tekst is braaf en tam. Van Austens ironie is geen spoor terug te vinden.

Dit is een boek voor wie snel een en ander over Jane Austen wil weten, je hebt het zo uit. De makers beantwoorden de vraag waarom de schrijfster zo populair blijft, ze bespreken de klederdracht uit die tijd, de theerituelen. Ze hebben het over de romans, de sequels en prequels. Ze laten de lezer kennismaken met de onweerstaanbare slechteriken uit het werk van Austen. Alles wordt geserveerd in korte stukjes, op elke bladzijde staan verscheidene tekeningen.

Enkele leuke weetjes: de vader van de schrijfster, een dominee, kocht een schrijfkist voor zijn dochter, een draagbaar bureau dat bewaard bleef. Na Austens dood accepteerde haar familie het besluit van de uitgever om geen herdrukken te maken. Het duurde tot 1930 voor een uitgever haar herontdekte. Mark Twain vond Austens werk verschrikkelijk, Rudyard Kipling had er juist bewondering voor. Hij schreef een verhaal met de titel 'The Janeites'. En ten slotte: Colin Firth kroop niet als eerste in de huid van meneer Darcy. Ramses Shaffy was een van de acteurs die hem voorgingen. (Kathy Mathys)

★★★★☆
Anke Werker en Sanne van der Bruggen
Jane (Austen) voor iedereen.
Karmijn, 102 blz., 16,95 €.